

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyret**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyret.no/Varangerhalvøya

VARDØHUS MUSEUMSFORENING
c/o Remi Stand Nordre Langgate 20
9950 VARDØ

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2021/6435-3 432.2

Deres ref.

Dato 25.06.2021

Dispensasjon til uttak av torv til restaureringsarbeid med Indre Syltevik hytta/ Bruvoldhytta i Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde - Vardøhus museumsforening

Det vises til foreningens søknad.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyret behandlet saken i styremøte i dag som sak 62/2021.

Søknaden ble innvilget med vilkår.

Tillatelsen fremgår av saksfremlegg med protokoll.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet og sendes via nasjonalparkstyret, jmfør forvaltningslovens §32

Varangerhalvøya nasjonalparkstyret ønsker lykke til med restaureringsarbeidet.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

(VEDLEGG)

Kopi til:

Båtsfjord kommune
Statsforvalteren i Troms og
Finnmark v/ klima og
miljøavdelingen
Statens Naturoppsyn Vadsø
Reinpolitiet

Hildberggt. 18
Statens Hus

9990 BÅTSFJORD
9800 VADSØ

Nasjonalpark
Naturrestat
Landskapsvernområde

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci
Syltefjorddalen naturrestat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturrestat, Sandfjordneset Naturrestat
Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Varangerhalvøya turlag
Finnmarkseiendommen
Troms og Finnmark
fylkeskommune v/
kulturminnemyndigheten
Reinbeitedistrikt 6

Postboks 133
Fylkeshuset, Postboks 701

9811 VADSØ

9815 VADSØ

v/Ásllat Niillas Sara Smuk,
Rasengveien 2

9840 VARANGERBOTN

Saksfremlegg med protokoll

Arkivsaksnr: 2021/6435-2

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 22.06.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjårgga álbmotmeahccestivra	62/21	25.06.2021

Behandling av søknad om uttak av torv til restaureringsarbeid med Indre Syltevik hytta/ Bruvoldhytta i Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjårgga álbmotmeahccestivra - 25.06.2021

Vedtak

Som innstilt. Enstemmig.

Forvalters innstilling

- Varangerhalvøya nasjonalparkstyre gir tillatelse til Vardøhus museumsforening jamfør Naturmangfoldlovens § 48, til å ta ut 35 m2 torv fra Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde.

Hjemmelen for vedtaket er § 48 i lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) av 19. juni 2009 nr. 100.

- Det gis tillatelse til bygningsmessig endring til bruk av torv på taket av Bruvoldhytta i Indre Syltevik som del av verneforskriften for Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde § 3 punkt 1.3 a) ombygning og utvidelse av eksisterende bygninger.

Vilkår

Uttak av torv skal primært tas fra potetåkeren ved hytta om det egner seg, og sekundært fra omsøkt område.

Om torv må tas ut utenfor potetåker; Uttak av torv skal i såfall gjøres i innad i omsøkt område nærmest mulig, hvor det er gjort uttak av torv tidligere.

Del av omsøkt område med rikest flora, eller eventuell forekomst av Finnmarkssvineblom (kun hittil registrert lenger øst på halvøya) unngås.

Restaureringen må være avklart med kulturminnemyndigheten før tiltak settes i gang, da hytta er registrert i kulturminnebasen.

Forvalter og Statens naturoppsyn varsles like etter at tiltaket er gjennomført til fmfigos@statsforvalteren.no og arne.petter.sarre@miljodir.no med kart for hvor uttak av torv er gjort.

Saksopplysninger

Vardøhus museumsforening søker om tillatelse til å ta ut torv til bruk på hyttetaket for deres hytte i Indre Syltevik i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde.

I potetåkeren like ved hytta eller sekundært ved et område som har spor av torvuttak fra før.

Etter hva vi forstår har beboerne på stedet tidligere tatt ut torv i samme området, og torv ble også tatt på stedet da partisanene under WWII bygget en gamme for å skjule utstyr for radiosendinger til Murmansk. Området har spor etter tidligere torvuttak, og søknaden gjelder tiltak som samsvar med tradisjonell bruk av kulturlandskapet på det aktuelle stedet. Det antikvariske arbeidet ledes av professor Einar Niemi.

Prinsipalt søkes det om uttak av torv på det anviste stedet i bilde 1, begrenset til ca 35 m². Vi er ikke kjent med at det på området foreligger sjeldne planter, e.l. Subsidiært søkes det om uttak av torv i Andreas Bruvolls potetåker, som etter det vi kjenner til ikke inneholder spesielt naturmangfold. Potetåkeren ligger ved hytta, og fremkommer på bildet 2 som vedlegges. Potetåkeren er området innenfor gjerdet på bildet.

Saken haster da sesongen for utvendig vedlikehold av bygninger i Øst-Finnmark er kort, og vi må de få dagene med fint vær som står til disposisjon. I tillegg er det organisert en dugnad som etter planen skal starte førstkommande helg. Det anmodes derfor om at saken, om den ikke kan behandles administrativt, behandles i møte førstkommande fredag

Søker har fått tillatelse fra Finnmarkseiendommen.

I søknad overfor Finnmarkseiendommen oppgis;
Vardøhus Museumsforening har fått penger fra Riksantikvaren til å restaurere/tilbakeføre hytta i

Indre Syltevik 18/1/83. Det gleder både hytteeier og Varangerhalvøya Turlag som tilgjengeliggjør hytta for overnatting via Den norske turistforening. Det oppgis at bilder fra 50-tallet viser at hytta hadde torv på taket.

Taktorv vurderes som et aksessorium til en hytte bygd i dette område, på samme måte som torv til en gamme.

Regelverk

Saken er vurdert jamfør verneforskriften for Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde og Naturmangfoldloven § 48.

Verneforskriften for landskapsvernområdet sier

§ 3. Vernebestemmelser

1. *Landskapet*
- 1.1 Inngrep i landskapet

Området skal vernes mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Med de unntak som følger av punkt 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som vegbygging, oppføring og ombygging av bygninger og anlegg eller andre varige eller midlertidige innretninger, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving, påfylling av masse, sprenging, boring, bryting av steiner, mineraler og fossiler, fjerning av større steiner og blokker, drenering, annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplantning, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper o.l. Opplistingen er ikke uttømmende. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse.

Fylkesmannen avgjør i tvilstilfeller om et tiltak kan endre landskapets art eller karakter vesentlig.

- 1.2 Bestemmelsene i punkt 1.1 er ikke til hinder for:
 - a) Vedlikehold av bygninger og anlegg.
- 1.3 Forvaltningsmyndigheten, jf. [§ 7](#), kan etter søknad gi tillatelse til:
 - a) Ombygging og utvidelse av eksisterende bygninger.
2. *Plantelivet*
- 2.1. Plantelivet skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Planting, såing og innføring av nye plantearter på land og i ferskvann er forbudt. Varangervalmue (*Papaver dahlianum* ssp. *dahlianum*) og finnmarkssvineblom (*Senecio integrifolius*) er fredet i medhold av [forskrift 21. desember 2001 nr. 1525](#) om fredning av truede arter.
- 2.2. Bestemmelsen i punkt 2.1 er ikke til hinder for:
 - a) Bruk av området til beite.
 - b) Plukking av bær og sanking av matsopp.
 - c) Skånsomt uttak av trevirke til bålbrekking.
 - d) Uttak av materialer til duodji (samisk husflid).
 - e) Bruk av ris til snarefangst.
 - f) Plukking av planter som er alminnelig forekommende på stedet til privat bruk.

Uttak av torv er også søknadspliktig jmfør verneforskriften for området da det innebærer graving og kan påvirke plantelivet.

Det er ikke spesifisert adgang til uttak av torv i verneforskriften. Saken vurderes jmfør naturmangfoldlovens § 48.

Naturmangfoldlovens § 48

Siden det ikke finnes spesifiserte bestemmelser for uttak av torv, må søknaden behandles etter § 48 i lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) av

19. juni 2009 nr. 100. Av denne bestemmelsen går det frem at dispensasjon bare kan gis

dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig

Vilkårene er kumulative, det vil si at begge vilkårene må være oppfylt for at nasjonalparkstyret kan dispensere for omsøkt tiltak. Det at vilkårene er oppfylt, gir ikke krav på dispensasjon. I avveiningen av om dispensasjon skal gis, må det foretas en

skjønnsmessig vurdering. Det skal også vurderes om en eventuell innvilgelse av søknaden kan føre til presedensvirkninger.

Vurdering

§ 8. Kunnskapsgrunnlaget

Bruvoldhytta er turisforeningshytte i landskapsvernområdet. Det er knyttet mye historie til plassen og for å ivareta kulturhistoriske objekter i området er vedlikehold viktig. Det er ikke merket sti til hytta, da det ikke er tradisjon for dette i turlaget, eller i Varanger. Dette er et særpreg for området.

Den fungerer slik at man må forhåndsbooke bruk. Trafikken dit er relativt konstant. Det er også perletur, med kart lagt på nett, hvor trafikken er noe økende. Stinettet i området er under utvikling, og vår kunnskap tilsier at ferdselen i området har økt etter at perleturkonseptet ble etablert.

Det er ikke registrert rødlistede arter som er truet eller sårbare i området ved hytta, eller i område omsøkt for uttak av torv. Heller ikke spesielle naturtyper. En kjenner ikke til at det er spesielt sensitive arter i umiddelbar nærhet. Det er få observasjoner i artsobservasjoner. Området brukes til reindrift § 9. Førre-var prinsippet i forhold til kunnskap om naturmiljøet og kulturhistorien anses kunnskapsgrunnlaget å være godt nok til å kunne behandle saken. § 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning De aktuelle tiltakene beslaglegger ikke nytt areal på noen måte og det er gjort uttak av torv i området før, tilbake i tid. Tiltaket berører jamfør kartleggingene i liten grad de botaniske kvalitetene. Tiltaket vil ha liten påvirkning på reindrift eller dyrelivet i form av økt ferdsel og økt forstyrrelse. Sesongen for turgåing i området (konsept perletur) har startet og tiltaket skal gjøres først i slutten av juni/starten av juli og da er den mest sårbare perioden for reinen over.

§ 11. Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver - Ikke relevant å vurdere i denne saken.

§ 12. Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Bytte av tak fra shingel til torv vurderes ikke for å være en bygningsmessig endring som har betydning for landskapet i negativ forstand, heller tvert i mot. Hytte med tak med torv på taket vil gli mer inn i landskapet enn ved shingel. I saken vektlegges at denne hytta har hatt torv på taket før og skal tilbakeføres slik den var, og er et kulturhistorisk minne.

Vi forutsetter at frakt av torv skjer ved bæring eller bruk av trillebår, mest mulig på etablert stinett.

Ved vilkår om uttak av mest mulig av torva i potetåkeren begrenses uttak av torv i utmarka. Omfanget av torv som skal tas ut er begrenset. Det vurderes som bedre å ta ut torv innen verneområdet lokalt enn å hente fremmed jord med evt. plantefrø fra andre områder som kan påvirke landskapsvernområdets egen flora.

Bruk av barmarkskjøretøy unngås da det ikke er nevnt i søknad.

Naturtyper og landskap

Landskapet preges av steiltstående formasjoner av lagdelte eroderte bergarter ytterst på næringskysten ytterst mot Barensthavet, med relativt lite vegetasjon. Inni mellomklippene er det stedvis frodig og lunt.

Få arter er registrert i dette området i Naturbase.

Av arter av nasjonal forvaltningsinteresse er Bekkesildre registrert like ved sti til hytta, men utafor omsøkt område for uttak av torv. Denne er vurdert som LC på rødlista, men forventet å

få utfordringer med klimaendringene da den vokser ved bekker, kilder og snøleier i områder med lite sol og lav temperatur.

Landskapsvernområdet har ikke vedtatt forvaltningsplan og saken behandles jamfør dette. Saken kan således ha presedens da det ikke er søkt for tilsvarende siden området ble opprettet i desember 2006. Saken gjelder dog hytte som har hatt torvtak før, og det er neppe mange tilsvarende tilfeller i verneområdet.

Det har bodd folk i indre syltevik og spor av aktiviteten knyttet til denne boplassen er en del av kulturlandskapet, inkludert inngjerdet potetåker og spor av uttak av torv i marka etc.

Vest for området er det tufter av antatt fellesgamme, og spor i terrenget av torvuttak kan ha vært knyttet til både takmateriale til hytte, gammemateriale. Vi antar drivved har holdt beboerne med brensel fremfor torv.

Endring fra shingeltak til torvtak på hytta som bygningsmessig endring vurderes ikke for å påvirke verneverdiene negativt.

Uttak av torv i potetåker eller i område det historisk har vært uttak av torv før på 35 m², til en hytte som skal tilbakeføres i opprinnelig stand med torvtak vurderes ikke for å påvirke verneverdiene nevneverdig eller stride mot verneformålet. Uttak av torv er en aktivitet som har gitt kulturlandskapet slik det er i dag

Ingen av tiltakene vurderes for vesentlig å ville endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.

Forvalter innstiller på at det gis tillatelse.